

Výběrový přehled literatury k tématu

internetové zdroje:

www.uni.muenster.de (Institut für vergleichende Städtegeschichte, Münster)

www.le.ac.uk (The Centre for Urban History, University of Leicester)

www.sfhm.msh-paris.fr (Société Française d'Histoire Urbaine, Paris)

řady:

Atlas historyczny miast polskich.

Beiträge zur Geschichte der Städte Mitteleuropas (Rak., zal. Wilhelm Rausch); dnes kol. 20 sv.

Forschungen zur Geschichte der Städte und Märkte Österreichs.

Stadt in der Geschichte. Veröffentlichungen des Südwestdeutschen Arbeitskreises für Stadtgeschichtsforschung (zal. Erich Maschke a Jürgen Sydow); dnes přes 30 sv.

Städteforschung. Veröffentlichungen des Instituts für vergleichende Städtegeschichte in Münster (zal. Heinz Stoob); dnes kol. 70 sv.

Deutsches Städtebuch. Handbuch städtischer Geschichte (zal. 1939 Erich Keyser).

evropská města:

International bibliography of urban history: Denmark - Finland - Norway - Sweden. Stockholm 1960.

Charles Gross, A bibliography of British municipal history. Leicester 1966.

Paul Guyer, Bibliographie der Städtegeschichte der Schweiz. Zürich 1960.

Philippe Dollinger - Philippe Wolf - Simonne Guenée, Bibliographie d'histoire des villes de France. Paris 1967.

Erich Keyser, Bibliographie zur Städtegeschichte Deutschlands. Köln-Wien 1969.

Wilhelm Rausch (Hrsg.), Bibliographie zur Geschichte der Städte Österreichs. Linz/Donau 1984.

B. Schröder - H. Stoob, Bibliographie zur deutschen historischen Städteforschung. Bd. 1. Köln 1986.

Martin Körner (Hrsg.), Bibliographie der Stadtgeschichte der Schweiz 1986–1997. Bern 2002.

Paul Bairoch - Jean Batou - Pierre Chèvre, La population des villes... The population of european cities from 800 to 1850. Genf 1988.

B. Baranowski, Zycie codzienne małego miasteczka w XVII i XVIII wieku. Warszawa 1975.

Heinrich Bartsch, Die Städte Schlesiens. Daten und Fakten zu ihrer landes-, kultur-, wirtschafts- und sozialgeschichtlichen Entwicklung und Bedeutung. Dortmund 1977.

W. Behringer – B. Roeck (Hg.), Das Bild der Stadt in der Neuzeit 1400–1800. München 1999 (*fenomén zobrazování města, měst. ikonografie, symbolika vyobrazení, modely a popisy měst, rozšiřování a recepcie měst. vyobrazení; popis a ukázky vyobrazení 27 německých měst*).

Philip Benedict (ed.), Cities and social change in early modern France. London - NY 1989.

Leonardo Benevolo, Die Stadt in der europäischen Geschichte. München 1993.

Maria Bogucka, The typology of polish towns during the XVIth - XVIIIth centuries. The Journal of European Economic History 25, 1996.

Maria Bogucka - Henryk Samsonowicz, Dzieje miast i mieszczaństwa w Polsce przedrozbiorowej. Wrocław 1986.

E. Bruckmüller - U. Döcker u. a., Bürgertum in der Habsburgermonarchie. Wien - Köln 1990.

Peter Clark (Hg.), Small Towns in Early Modern Europe. Cambridge 1995.

Alexander Cowan, Urban Europe, 1500-1700. London - NY 1998.

Peter Czendes - Johannes Seidl (hg.), Stadt und Prosopographie. Zur quellenmässigen Erforschung von Personen und sozialen Gruppen in der Stadt des Spätmittelalters und der frühen Neuzeit. Linz 2002.

Marina Dmitrieva / Karen Lambrecht (Hg.), Krakau, Prag und Wien. Funktionen von Metropolen im frühmodernen Staat (= Forschungen zur Geschichte und Kultur des östlichen Mitteleuropa; Bd. 10). Stuttgart 2000.

Evamaria Engel u. a (Hg.), Metropolen im Wandel. Zentralität in Ostmitteleuropa an der Wende vom Mittelalter zur Neuzeit. Berlin 1995.

S. R. Epstein (ed.), Town and Country in Europe, 1300–1800. Cambridge UP 2001 (*jednotlivé evropské země, i české země a Rakousko*).

Gotthard Frühsorge - Harm Klueping - Franklin Kopitzsch (Hg.), Stadt und Bürger im 18. Jahrhundert. Marburg 1993.

K. Gerteis, Die deutschen Städte in der frühen Neuzeit. Zur Vorgeschichte der „bürgerlichen Welt“. Darmstadt 1986.

Mark Girouard, Die Stadt. Menschen, Häuser, Plätze. Eine Kulturgeschichte. Frankfurt 1985.

Thomas Hengartner, Forschungsfeld Stadt. Zur Geschichte der volkskundlichen Erforschung städtischer Lebensformen. Berlin – Hamburg 1999 (*přehled teorií v bádání o fenoménu města, různé koncepce, etnologie, sociologie, definice města, kulturní dějiny, antropologie, typologie měst, urbanita, město a lidé*).

Carl A. Hoffmann, Landesherrliche Städte und Märkte im 17. und 18. Jahrhundert. Studien zu ihrer ökonomischen, rechtlichen und sozialen Entwicklung in Oberbayern (diss.). Kallmünz 1997.

Peter Johānek, Städtische Geschichtsschreibung im Spätmittelalter und in der Frühen Neuzeit. (=Städteforschung A 47). Köln 2000.

Herbert Knittler, Die europäische Stadt in der frühen Neuzeit. Wien – München 2000.

Franklin Kopitzsch (Hg.), Aufklärung, Absolutismus und Bürgertum in Deutschland. München 1976.

Kersten Krüger (Hg.), Europäische Städte im Zeitalter des Barock. Gestalt-Kultur-Sozialgefüge. (= Städteforschung A/28). Köln - Wien 1988.

Fritz Mayrhofer (Hg.), Stadtgeschichtsforschung. Aspekte, Tendenzen, Perspektiven. Linz 1993.

Ruth-Elisabeth Mohrmann (Hg.), Städtische Volkskultur im 18. Jahrhundert (= Städteforschung. Veröffentlichungen des Instituts für vergleichende Städtegeschichte in Münster. Reihe A: Darstellungen; Bd. 51), Köln / Weimar / Wien 2001.

D. J. Olson, The City as a Work of Art. London - Paris - Wien - New Haven 1985.

Wilhelm Rausch (Hg.), Die Stadt an der Schwelle zur Neuzeit (=Beiträge zur Geschichte der Städte Mitteleuropas 4). Linz 1980.

Wilhelm Rausch (Hg.), Die Städtewesen Mitteleuropas im 17. und 18. Jahrhundert (=Beiträge zur Geschichte der Städte Mitteleuropas 5). Linz/Donau 1981.

W. Rausch (Hg.), Städtische Kultur in der Barockzeit (=Beiträge zur Geschichte der Städte Mitteleuropas 6). Linz 1982.

Bernd Roeck, Lebenswelt und Kultur des Bürgertums in der frühen Neuzeit. München 1991.

Heinz Schilling, Die Stadt in der Frühen Neuzeit. München 1993.

H. Stoob, Forschungen zum Städtewesen in Europa. Bd. 1. Köln - Wien 1970.

Heinz Stoob – Peter Johanek (Hg.), Schlesisches Städtebuch. 1995.

Charles Tilly - Wim P. Blockmans (ed.), Cities and the rise of states in Europe, A. D. 1000 to 1800. Boulder - San Francisco - Oxford 1994.

Rudolf Vierhaus (Hg.), Bürger und Bürgerlichkeit im Zeitalter der Aufklärung. Heidelberg 1981.

Jan De Vries, European urbanization, 1500-1800. London 1984.

české země
1) OBECNÉ

Bibliografie k dějinám měst České Republiky. (Zprac. Jaromír Kubíček). Praha 1997.

Pavel Bělina, Česká města v 18. století a osvícenské reformy. Praha 1985.

D. Culková-Stuchlíková, Morava. Moravské spisy České kanceláře a České komory. (1507)1527-1625(1750). Katalog I, II. Praha 1962.

Jiří Čarek, Městské znaky v českých zemích. Praha 1985.

J. Čarek a kol, Městské a jiné úřední knihy hlavního města Prahy. Praha 1956.

Dějiny měst a jejich současnost. Sborník příspěvků II. severočeského archivního symposia v Litoměřicích 1976. Litoměřice 1979.

Jaroslav Dřimal - Ivan Štarha, Znaky a pečeti jihomoravských měst a městeček. Brno 1979.

J. Haněl, O vlivu práva německého v Čechách a na Moravě. Praha 1874.

Historický atlas měst České Republiky. Vyd. od r. 1995.

Jiřina Holinková, Městská škola na Moravě v předbělohorském období. Praha 1967.

Pavla Horská – Eduard Maur – Jiří Musil, Zrod velkoměsta. Urbanizace českých zemí a Evropa. Praha/Litomyšl 2002.

Ladislav Hosák, Historický místopis země Moravskoslezské. Praha 1938.

Michaela Hrubá (usp.), Města severozápadních Čech v raném novověku (=Acta Universitatis Purkynianae 55, Studia Historica IV). Ústí n. Labem 2000.

Josef Janáček, České dějiny. Doba předbělohorská, I-II. Praha 1968 a 1984.

Josef Janáček, Řemeslná výroba v českých městech v 16. století. Praha 1961.

P. Jančárek, Města českého Krušnohoří v předbělohorské době. Ústí n. Lab. 1971.

J. Jireček (ed.), Práva městská Království českého a Markrabství moravského M. Pavla Krystyana z Koldína. 5. vydání. Praha 1876.

J. a H. Jirečkové (ed.), M. Brikcího z Licka práva městská. Praha 1880.

Michaela Kokojanová (ed.), Měšťané, šlechta a duchovenstvo v rezidenčních městech raného novověku (16.-18. století). Prostějov 1997.

Karel Kuča, Města a městečka v Čechách, na Moravě a ve Slezsku. Praha 1996 - .

Kultura každodenního života českých a moravských měst v předbělohorské době (=Opera Historica I). České Budějovice 1992.

Zdeněk Láznička, Moravská města. Brno 1948.

Josef Macek, Jagellonský věk v českých zemích. 3. díl. Města. Praha 1998.

Marie Macková (ed.), Poddanská města v systému patrimoniální správy. Ústí n. Orlicí 1996.

Karel Malý, Městské právo v 16. - 18. století v Evropě. Sborník příspěvků z mezinárodní konference uspořádané Právnickou fakultou UK ve dnech 25. - 27. 9. 1979. Praha 1979.

- Jaroslav Marek, Společenská struktura moravských královských měst v 15. a 16. století. Praha 1965.
- Jaroslav Miller, Uzavřená společnost a její nepřátelé. Město středovýchodní Evropy (1500–1700). Praha 2006.
- Národnostní problémy v historii měst. Prostějov 1993.
- J. Nuhlíček, Veřejní notáři v českých městech, zvláště městech pražských. Praha 1940.
- F. Palacký, Městská profesionální inteligence v době předbělohorské. Sborník Pedagogické fakulty, řada dějepisná. Ústí n. Lab. 1971.
- Jaroslav Pánek (usp.), Česká města v 16.-18. století. Praha 1991.
- Jiří Pešek, Měšťanská vzdělanost a kultura v předbělohorských Čechách 1547-1620 (Všední dny kulturního života). Praha 1993.
- Viktor Pinkava, Vznik a rozvoj královských měst na Moravě. Brno 1922.
- Otto Placht, Lidnatost a společenská skladba českého státu v 16. – 18. století. Praha 1957.
- E. F. Rössler, Deutsche Rechtsdenkmäler aus Böhmen und Mähren, eine Sammlung von Rechtsbüchern, Urkunden und alten Aufzeichnungen zur Geschichte des deutschen Rechtes. Band II. Die Stadtrechte von Brünn. Prag 1852.
- Jaroslav Schaller, Topographie des Königreichs Böhmen. Prag 1785-1790. (16 sv.)
- Johann Gottfried Sommer, Das Königreich Böhmen statistisch-topographisch dargestellt. Prag 1833-1849. (16 sv.)
- J. Štěpán, Studie o kompilační povaze Koldínových Práv městských. Praha 1940.
- Jaroslav Vaněček, České urbanistické písemnictví. Praha 1948.
- Vlastivěda moravská. Brno 1897 - .
- Václav Vojtíšek, O studiu městských knih českých. Praha 1916.
- V. Vojtíšek, Soud a rada v královských městech českých. In: Sborník věd právních a státních 21, 1921, s. 40–82.
- Petr Vorel, Rezidenční a vrchnostenská města v Čechách a na Moravě v 15.-17. století. Pardubice 2001.
- Zikmund Winter, Kulturní obraz českých měst. Život veřejný v 15. a 16. věku. Praha 1890-1892. (2 sv.)
- Zikmund Winter, Řemeslnictvo a živnosti XVI. věku v Čechách. Praha 1909.
- Zikmund Winter, Zlatá doba měst českých. Praha 1913.
- Zikmund Winter, Český průmysl a obchod v XVI. věku. Praha 1913.
- Gregor Wolny, Die Margrafschaft Mähren, topographisch, statistisch und historisch geschildert. Brünn 1835-1842. (6 sv.)
- G. Wolny, Kirchliche Topographie von Mähren, meist nach Urkunden und Handschriften. Brünn 1855-1866. (9 sv.)
- Zikmund Winter - mezi historií a uměním. Rakovník 1996.

2) JEDNOTLIVÁ MĚSTA

- Václav Bartůněk, Náboženské dějiny Kladna. Třicet jeden kladenský farář 1352-1835. Kladno 1934.
- Bibliografie Plzně. Plzeň 1997. (4 sv.)
- Bibliografie města a okresu Hradec Králové (vyd. L. Koudelková a F. Vích). Hradec Králové 1970-1978. (8 sv.)
- Stanislav Burchanovič, Karlovy Vary a jejich vlastivědné písemnictví. Karlovy Vary 2000.
- J. N. Cori, Geschichte der königlichen Stadt Brüx bis zum Jahre 1788. Brüx 1889.
- Josef Dobiáš, Dějiny královského města Pelhřimova a jeho okolí. Pelhřimov 1927-1970. (6 sv.)
- Ch. d'Elvert, Geschichte und Beschreibung der königlichen Kreis- und Bergstadt Iglau in Mähren. Brünn 1850.
- Joseph Wladislaw Fischer, Geschichte der königl. Hauptstadt und Gränzfestung Olmütz... . Olmütz 1808 a 1856-1859. (2 sv.)
- Heinrich Gradl, Die Choniken der Stadt Eger. Prag 1884.
- Alois Hruďička, Topografie diecéze Brněnské. Brno 1908.
- Josef Janáček, Malé dějiny Prahy. Praha 1983.
- František Jelínek, Historie města Litomyšle. Litomyšl 1838-1845. (3 sv.)
- K. Kaiserová - V. Kaiser, Dějiny města Ústí nad Labem. Ústí n. Lab. 1995.
- Kolektiv autorů, Dějiny města Litoměřic. Praha 1997.
- Kolektiv autorů, Ivančice. Dějiny města. Ivančice 2002.
- Jaroslav Kubák, Topografie města Českých Budějovic 1540-1800. ČB 1973.
- Václav Ledvinka - Jiří Pešek, Praha. Praha ...
- Julius Lippert, Geschichte der Stadt Leitmeritz. Prag 1871.
- K. G. Meyer, Monographie der Stadt Kaaden. Leitmeritz 1857.
- Zdeněk Nejedlý, Litomyšl. Tisíc let života českého města. Praha 1954. (2 sv.)
- Jiří Pajer a kol., Strážnice. Kapitoly z dějin města. Strážnice 2002.
- Vincenc Paulus, Z pamětí města Chrasti v Chrudimsku. Chrudim 1894-1900. (5 sv.)
- Frant. Václav Peřinka, Dějiny města Kroměříže. Kroměříž 1913-1950. (5 sv.)
- Vinzenz Pröckl, Eger und das Egerland. Prag 1845. (2 sv.)
- Vinzenz Pröckl, Geschichte der Stadt Elbogen historisch statistisch und topographisch. Eger 1879.
- Jaroslav Prokeš, Dějiny Prahy. Praha 1948.
- Josef Sakař, Dějiny Pardubic. Pardubice 1920-1935. (5 sv.)
- Lorenz Schreiner, Eger und das Egerland. Volkskunst und Brauchtum. München 1988.

August Sedláček, Děje města Čáslavě. Praha 1874.

August Sedláček, Dějiny královského krajského města Písku nad Otavou. Písek 1911-1913. (3 sv.)

A. Seifert, Geschichte der königlichen Stadt Saaz von den ältesten Zeiten bis in die Gegenwart. Saaz 1894.

Milan Skřivánek - Pavel Vopálka, Litomyšl. Starobylé město. Praha 1994 (1174 s.)

V. Spáčil, Písaři a kanceláře města Olomouce do roku 1786. Olomouc 2001.

J. Strnad, Listář královského města Plzně a druhdy poddaných osad, I-II. Plzeň 1891 a 1905.

Heribert Sturm, Eger. Geschichte einer Reichsstadt. 1960.

František Šebek, (Dějiny Pardubic)...

Josef Šimek, Kutná Hora v 15. a 16. století. Kutná Hora 1908.

F. Štědrý, Dějiny královského města Loun. Louny 1930.

Helena Štroblová - Blanka Altová (edd.), Kutná Hora. Praha 2000.

František Švenda, První zlatý a stříbrný obraz města Hradce nad Labem. Hradec Králové 1799.

František Švenda, Druhý železný obraz města Hradce Králové... Hradec Králové 1800-1804. (5 sv.)

Václav Vladivoj Tomek, Dějepis města Prahy. Praha 1855-1901. (12 sv.)

F. J. Umlauf, Geschichte der deutschen Stadt Aussig. Bayeruth 1960.

Jindřich Vančura, Dějiny někdejšího královského města Klatov. Klatovy 1927-1936. (4 sv.)

Lubomír Vaněk, Kutnohorské radní manuály 16. století a písaři. 1980.

Josef Vávra, Dějiny královského města Kolína nad Labem. Kolín 1888.

J. Wunš, Děje královského města Loun. Praha 1898.

Adolf Zeman, Plzeň v první polovině 18. století. Plzeň 1947.

BRNO

Bertold Bretholz, Brünn. Geschichte und Kultur. Brünn 1938.

Brno mezi městy střední Evropy. Brno 1983.

Brno-město řemesel, průmyslu a obchodu. Brno 1243-1993 (zprac. Zřídka veselý). Brno 1993.

Vladimír Burian, Vývoj náboženských poměrů v Brně 1570-1618. Brno 1948.

Christian d'Elvert, Beiträge zur Geschichte der königl. Städte Mährens, insbesondere der k. Landeshauptstadt Brünn. I. Band. Brünn 1860.

Dějiny města Brna (Jaroslav Dřímál a kol.). Brno 1969-1973. (2 sv.)

Eugen Dostál, Umělecké památky Brna. Praha 1928.

Zdeněk Hájek, Demografie Brna. Praha 1973.

Jaromír Kubíček a kol., Literatura o Brně z let 1801-1979. Brno 1980.

Karel Kuča, Památky Brna. Brno 1989.

Hans Reutter, Drei Jahrhunderte Brünner Bürgertum 1559-1843. Brünn 1942.

Oldřich Sirovátka, Město pod Špilberkem. O lidové kultuře, tradicích a životě lidí v Brně a okolí. Brno 1993.

František Šujan, Dějepis Brna. Brno 1928.

ČLÁNKY:

K. Adamová, Apelační soud v českém království v letech 1548-1651. In: Pocta akademiku Václavu Vaněčkovi k 70. narozeninám. Praha 1975.

Jaromír Čelakovský, O právech městských M. Brikiho z Licska a o poměru jich k starším sbírkám právním. Právník 19, 1880, s. 721.

Týž, O soudní pravomoci panovníka a jeho úředníkův nad církevními korporacemi a král. městy v Čechách. Právník 17 a 18, 1878-9.

Týž, Obnovování rad v královských městech v Čechách. ČČM 53, 1879, 88-112, 258-266.

J. Douša, Městské rady v Plzni a na Starém městě pražském v letech 1550-1650. SAP 32, 1982, s. 321-418.

Jaroslav Dřimal, Sociální boje v moravských královských městech ve 20. letech 16. století. BMD 5, 1963, 114-167.

F. Dvorský, O počtu domů v Praze a v královských městech v Čechách v 16.-19. století. ČČM 56, 1882, s. 57-73.

Karel Fojtík, Řemeslnictvo a jeho podíl na utváření volného času obyvatel měst 16. a 17. století v Čechách a na Moravě. Národopisný věstník čs. 8-9, 1973-4, 81-109.

Ant. Haas, Soupis privilegií měst a městeček ve východočeském kraji od roku 1526. Sborník prací východočeských archivů 2, 1972, 127-220.

Týž, Pravomoc českého krále nad poddanskými městy a městečky. PHS 4, 1958, 153-184.

F. Hoffmann, K oblastem českých práv městských. Studie o rukopisech 14, 1975.

Týž, Rozšíření Koldínových práv ... Studie o rukopisech 18, 1979.

J. Holinková, Městská škola na Moravě v předbělohorském období. Acta Univ. Palackianae Olomucensis 45, Historica 12. Praha 1967.

Josef Janáček, Zrušení cechů roku 1547. ČsČH 7, 1959.

Týž, Města v Českých zemích v 16. století. Hosp. děj. 4, 1979, 165-203.

Karel Kibic, Kategorizace historických měst v českých zemích. In: Památková péče 1945-1970. Praha 1973, 78-98.

J. Klepl, Královská města česká počátkem 18. stol. Reformy hospodářské a správní. ČČH 38, 1932, s. 260-284, 489-521 a ČČH 39, 1933, s. 57-71.

Jaroslav Marek, O studiu městského přistěhovalectví. ČMM 79, 1960, 86-111.

Týž, Městská síť na Moravě v 15. a 16. století. ČMM 90, 1971, 281-303.

Týž, Řemeslná výroba v moravských městech v 16. století. ČMM 81, 1962, 124-154.

Týž, O velikosti moravských měst v minulosti. VVM 15, 1960, 293-300.

Z. Martínek, Řemeslná výroba a trh v českých městech v polovině 18. století. HD 21, 1995, s. 117-145.

František Matějka, Řemesla v moravských městečkách a městech za třicetileté války a po ní. ČMM 109, 1990, 255-274.

A. Míka, On the economic status of czech towns in the period of late feudalism. HD 2, 1978, s. 225-257.

R. Nový, Městské kanceláře. In: Česká diplomatika do roku 1848. Praha 1971.

Jaroslav Pánek, Proměny stavovství v Čechách a na Moravě v 15. a v první polovině 16. století. FHB 4, 1982, 179-217.

Jiří Pražák, O diplomatické metodě studia městských knih. Archivní časopis 3, 1953, 145-162.

Hans Reutter, Mährens Landes-Hauptstädte. ZVGMS 43, 1941, 123-142.

J. V. Šimák, Brikcí z Licka. ČČM 89, 1915.

Libuše Urbánková-Hrubá, Zadlužení moravských královských měst po Bílé Hoře. ČMM 83, 1964, 248-266.

Václav Vojtíšek, O pečetěch a erbech měst pražských a jiných českých. Zprávy památkového sboru hl. m. Prahy 8, 1928, 1-255.

V. Vojtíšek, Z právních dějin československých měst. In: O našich městech a patrimoniích a o správě obecních archivů. Praha 1934.

Týž, O studiu městských knih českých. In: Týž, Výbor rozprav a studií. Praha 1953.

Adolf Zeman, K metodice studia populačního vývoje českých měst královských v předstatistickém období. HD 1, 1967, 19-27.

ČLÁNKY

J. Čoupek, Městská správa v Uherském Brodě... SCH 18, 1978.

M. Dvořák, Městská správa v Českém Brodě a její písemnosti do roku 1623. SAP 32, 1982, s. 170-224.

František Kafka, K postavení městské chudiny v Č. Budějovicích v 1. pol. 16. stol. JSH 23, 1954, 1-3, 69-82.

P. Mužík, Městská kancelář, správa a hospodářské poměry v Domažlicích v 16. a na počátku 17. století. SAP 27, 1977, s. 53-109.

František Roubík, K poměrům ve správě města Domažlic v 17. století. Minulostí Západočeského kraje 9, 1972, 111-128.

Helmut Bräuer, „...und hat seithero gebetlet.“ Bettler und Bettlerwesen in Wien und Niederösterreich zur Zeit Leopolds I. Wien - Köln - Weimar 1996.

M. Dinges, Stadtarmut in Bordeaux. 1525-1675. Alltag, Politik, Mentalitäten. Bonn 1988.

Stephanie Dzeja, Die Geschichte der eigenen Stadt. Städtische Chronistik in Frankfurt am Main vom 16. bis zum 18. Jahrhundert (=Europäische Hochschulschriften. Reihe III Geschichte und ihre Hilfswissenschaften; Bd. 946). Bern/Frankfurt a. M. 2003.

Cissie C. Fairchilds, Poverty and charity in Aix-en-Provence 1640-1789. London 1976.

Étienne Francois, Unterschichten und Armut in rheinischen Residenzstädten des 18. Jahrhunderts. Vierteljahrschrift für Sozial- und Wirtschaftsgeschichte 62, 1975.
Gerhard Hanke, Witwen- und Witwerheiraten in Dachau (1700-1899). In: Amperland 27, 1991.

Alfred Haverkamp (Hg.), Haus und Familie in der spätmittelalterlichen Stadt. Köln-Wien 1984.
Arthur E. Imhof, Die Funktion des Krankenhauses in der Stadt des 18. Jahrhunderts. Zeitschrift für Stadtgeschichte, Stadtsoziologie und Denkmalpflege 4, 1977.

Robert Jütte, Obrigkeitliche Armenfürsorge in deutschen Reichsstädten der frühen Neuzeit. (...) Köln - Wien 1984.
Finton M. Payer, Religion und das gewöhnliche Volk in Bayern in der Zeit von 1750-1850 (=Miscellanea Bavarica Monacensia 21). München 1970.

Susanne Rau: Geschichte und Konfession. Städtische Geschichtsschreibung und Erinnerungskultur im Zeitalter von Reformation und Konfessionalisierung in Bremen, Breslau, Hamburg und Köln (= Hamburger Veröffentlichungen zur Geschichte Mittel- und Osteuropas; Bd. 9), München / Hamburg: Dölling und Galitz 2002, 674 S.
Christine Werkstetter, Frauen im Augsburger Zunft Handwerk. Arbeit, Arbeitsbeziehungen und Geschlechterverhältnisse im 18. Jahrhundert (= Colloquia Augustana; Bd. 14), Berlin: Akademie 2001, 567 S.

Heide Wunder, „Er ist die Sonn, sie ist der Mond“. Frauen in der Frühen Neuzeit. München 1992.

REFERÁTY

Dějiny města Ústí n. Labem. Ú. n. L. 1995.
Josef Dobiáš, Dějiny královského města Pelhřimova a jeho okolí. Pelhřimov 1927-1970. (6 sv.)
Ledvinka-Pešek, Dějiny Prahy...
Zdeněk Nejedlý, Litomyšl. Tisíc let života českého města. Praha 1954. (2 sv.)
Frant. Václav Peřinka, Dějiny města Kroměříže. Kroměříž 1913-1950. (5 sv.)
Polná (Vykoupil)...
Josef Sakař, Dějiny Pardubic. Pardubice 1920-1935. (5 sv.)
August Sedláček, Děje města Čáslavě. Praha 1874.
Milan Skřivánek - Pavel Vopálka, Litomyšl. Starobylé město. Praha 1994 (1174 s.)
Strážnice (Chocholáč, Knoz)...
František Šebek, (Dějiny Pardubic)...
Jindřich Vančura, Dějiny někdejšího královského města Klatov. Klatovy 1927-1936. (4 sv.)
Josef Vávra, Dějiny královského města Kolína nad Labem. Kolín 1888.
Dějiny města Brna (Dřímál). Brno 1969-1973. (2 sv.)
V. V. Tomek, Dějepis města Prahy. Praha 1855-1901. (12 sv.)
August Sedláček, Dějiny královského krajského města Písku nad Otavou. Písek 1911-1913. (3 sv.)
Vincenc Paulus, Z pamětí města Chrastí v Chrudimsku. Chrudim 1894-1900. (5 sv.)